

Istnieje
od 1965

FORUM

N A J C I E K A W S Z E H I S T O R I E Ś W I A T A

MITRA, RYWAŁ JEZUSA

Gdyby nie było chrześcijaństwa...

nr 26 (16–29.12.2022)

Cena 12,99 zł (w tym 8% VAT)

ANNE APPLEBAUM

Ameryka – Ukraina: wspólna sprawa

TIMOTHY SNYDER

Historyk idzie na wojnę

ANGELA MERKEL

Muszę przeżyć jeszcze paru dyktatorów

JERZY SKOLIMOWSKI

Osy! do przodu!

IWAN KRASTEW

Przestrogi dla Europy

NICK CAVE

Jako wąż i nie wąż

PATTI SMITH

Gitara to broń

KANYE WEST

Co Ye z tobą?

❄️ **KOD WIARY** Metafizyka kwantowa

❄️ **ŻYDOWSKIE TALIBKI?** Spuścimy na nie zasłonę...

❄️ **KAFKA PO ROSYJSKU** Pornografia polityczna

❄️ **MUŁŁOWIE W SZACHU** Iranki walczą

❄️ **OSTATNIE TANGO PUNKA** Najbrzydszy wokół świata

❄️ **POD CZERWONĄ...KATEDRĄ** Nierząd wieków średnich

PASZPORTY
POLITYKI
2022

30

Kto zostanie
laureatem?

Teatr

Kreator kultury

Film

Kultura cyfrowa

Muzyka poważna

Muzyka popularna

Literatura

Sztuki wizualne

Transmisja z wręczenia nagród
17 stycznia 2023 r. (wtorek) o godz. 20.15, telewizja TVN

polityka.pl/paszporty

facebook.com/paszportypolityki/

Partnerzy Główni

za'ks
sprzyjamy wyobraźni

POWERED BY
SEBASTIAN KULCZYK

Partner Strategiczny

storytel

Partnerzy Medialni

tvn

TOK

Partnerzy Kategorii

Teatr

Białystok

Kultura cyfrowa

InCredibles

Sztuki wizualne

Kup książkę

Sopot

Film

Stowarzyszenie
Kulturalne

KUJAWY
POMORZE

Unikalny Mieszkowski
Współczesny
Kulturalny

Fundacja
Europejska
Prace w Regionie

Współczesny
Kulturalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Regionalny

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

12 Jerzy Skolimowski.

Na ośle do Cannes

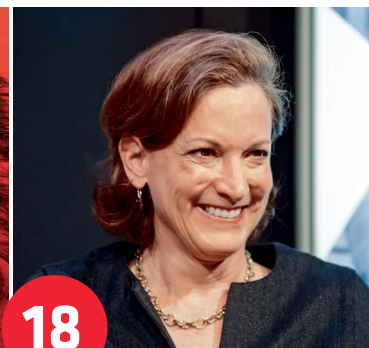
„IO” to ja
No, prawie...

12

18

Chcecie pokoju?
Przyślijcie broń

PROFILE

16 O nich się mówi:

Angela Scanlon
Arthur Fraser
Teodoro Obiang
Kyrsten Sinema
Pedro Castillo

LUDZIE

18 Anne Applebaum.

Po co Ameryce Ukraina

22 Timothy Snyder.

Nie żal bibliotek,
gdy płoną elektrownie

24 Julia Cwietkowa.

Piekło artystki
przed rosyjskim sądem

30

Między nami emerytami
Bez nas powariowali!

24

Mam dość!
Żegnaj, Rosjo

Demoniczny
frontman
Wyciszony
w żałobie

34

28 Iwan Krastew.

Dramatyczne wyzwania
przed Unią Europejską

30 Angela Merkel.

Dlaczego nikt do niej
już nie dzwoni?

34 Nick Cave.

Przepracz żałobę. I pracuj

38 Patti Smith.

Najważniejsze
fotografie mojego życia

40 Ye. Raper stracił kontakt z bazą

42 Maria Ressa.

Najpierw przyjdą
po dziennikarzy

40

Zastąpi
Trumpa?
Czy odwrotnie?

46

Piękny już byłem
Wewnętrznie

38

Moja pielgrzymka
Ze zmarłymi przez życie

Marcosowie
się zmieniają
Ona trwa

42

Niezwykłe
NOWOROCZNE FORUM
w piątek 30 grudnia 2022

Wabią,
bawiąc
Zatrute
prezenty

50

Do meczetu?
Nie, z synagogi!

56

44 **Max Verstappen.**
Niekochany
mistrz Formuły 1

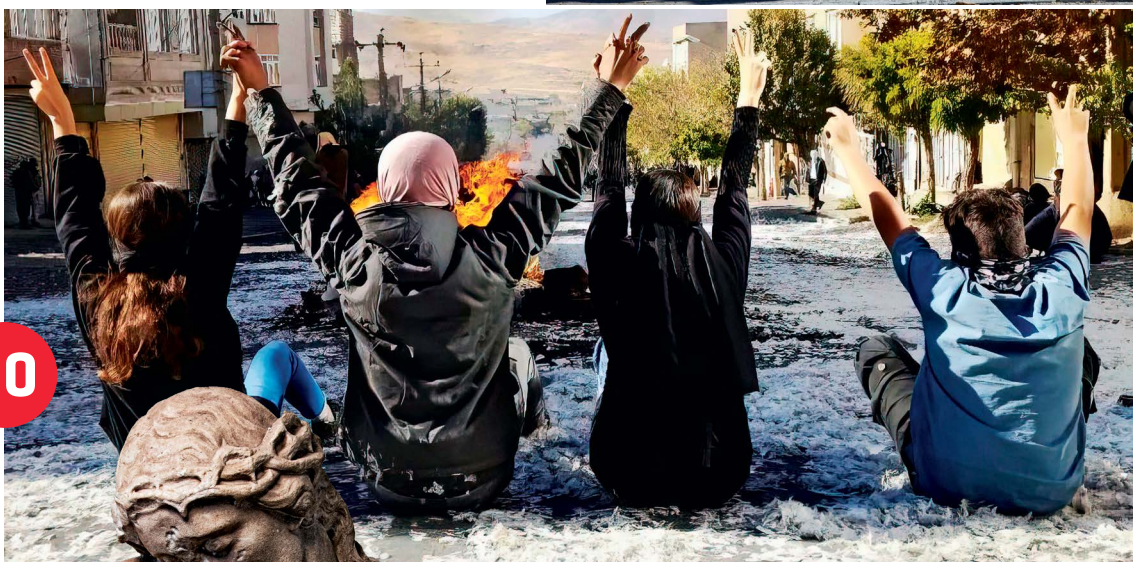
46 **Shane MacGowan.**
Kto pamięta
The Pogues?

FOTOSTORY

48 **Wolność za Butą.**
Koszykarka
wyszła z łagru

Głowy
do góry
Chusty w dół

60

OBYCZAJE

50 **Mały konsument.**
W co grają
producenci zabawek

56 **Skromne czy dumne?** Ukryty świat
ortodoksyjnych Żydówek

60 **Flashmoby i karabiny.**
Irańska wojna domowa

HISTORIA

64 **Hologram Jezusa.**
Fizycy piszą piątą Ewangelię

68 **Religia po byku.**
Co zostało z mitraizmu

72 **Zarząd nad nieładem.**
Średniowieczne „łaźnie”

KOMPAS

76 **Z wizytą u św. Pawła**
Spacer po Tarsie

80 MIKROFORUM

O tych krajach piszemy:

AUSTRALIA (s. 34) FILIPINY (s. 42) FRANCJA (s. 38, 72) HOLANDIA (s. 44)
IRAN (s. 60) IRLANDIA (s. 46) IZRAEL (s. 56) NIEMCY (s. 30) POLSKA (s. 12)
ROSJA (s. 18, 22, 24, 28, 30) TURCJA (s. 76) UKRAINA (s. 18, 22, 28, 30)
USA (s. 18, 22, 28, 30, 38, 40, 50) WIELKA BRYTANIA (s. 34, 46)

Jeden
Bóg
W nieskończonych
fragmentach

64

68

Męskie
sprawy
Kościół?
Sekta?
Masoneria?

Dom
kultury
Miejski?
Nie, publiczny

72

Kup książkę

POLITYKA

SALON

NR 13

WNĘTRZA | ARCHITEKTURA | SZTUKA | STYL ŻYCIA

WYDANIE SPECJALNE NR 6/2022 CENA 16,99 zł (w tym 8% VAT) INDEKS: 381-055

Z POCZUCIA WSPÓLNOTY

ARCHITEKTURA POMOCY

DOMY NIE GETTA
DLA POTRZEBUJĄCYCH

SZTUKA I ŻYCIE

JAN DOBKOWSKI O TWÓRCZEJ
MOCY ZDZIWIENIA

MŁODY DESIGN

TKANINY JAK RAFY KORALOWE
ORIGAMI PROSTO Z PIECA

Do kupienia w dobrych kioskach i na sklep.polityka.pl

SALON *Pismo o tym, co nas tworzy*

Kup książkę

ZIMA W ANGLII. Także i tutaj rosną obawy przed wzrostem kosztów ogrzewania. Beztroski może być tylko bałwan.

*Pogody ducha
i rodzinnego ciepła
na Boże Narodzenie*

*życzy Czytelnikom
redakcja FORUM*

Kup książkę

FORUM | 26 2022 7

AUSTRALIA

Żabi raj

W listopadzie powódzie w australijskich stanach Nowa Południowa Walia i Wikto-
ria zmieniły wiele farm w wyspy. Ogłoszono
stan klęski żywiołowej. Miasteczko Forbes
zostało zalane trzykrotnie w ciągu czterech
tygodni. Za każdym razem miejscowi musieli
się ewakuować, wracali, gdy woda opadała,
i znów trzeba było uciekać. Chociaż deszcze
osłabły, to lokalne podtopienia trwają. – Nie-
samowite. Nigdy czegoś takiego nie widzia-
łam – mówi telewizji ABC aborygeńska straż-
niczka leśna z nad rzeki Murray, której wioska
została przeniesiona w wyższe miejsce po
powodziach w latach 40. XX w. – Drzewa się
zazieleniły, a nocą aż huczy od śpiewów żab.

GWATEMALA

Ogień piekielny

Odkąd w XVI w. w Gwatemali pojawili się konkwistadorzy, mieszkańcy rozpoczynają obchody świąt Bożego Narodzenia od spalania kukły diabła. Do wielkich ognisk wrzuca się też stare papiery, meble i inne nieużywane łatwopalne przedmioty. Jest to okazja do spotkania sąsiadów i przeprowadzenia przedświątecznych porządków.

